

Gesproken Column op Energie Energy Day

Vandaag zóú Remco de Boer tot u spreken over de energietransitie. Zoals u ziet, ben ik dat niet. Remco is verhinderd en heeft mij gevraagd als zijn vervanger. Ik ben de energietransitie. En aangezien er altijd over mij wordt gepraat, grijp ik de gelegenheid graag aan om voor één keer iets terug te zeggen. Tegen de eco-dromers bijvoorbeeld, de energie-drammers en duurzaamheidsgoeroes die uit mijn naam hun stokpaardjes berijden met minder kennis van zaken dan er kalfsvlees in de koelkast van Partij voor de Dieren ligt.

Maar eerst een woord van dank voor de man die meer voor mij doet dan al zijn voorgangers samen. Ik heb het natuurlijk over minister Kamp, oftewel mijn papa Henk. Man met een plan en sinds deze kort de dwangmiddelen om wie niet wil luisteren, te laten voelen. Met dank aan partner Ed Nijpels, leider van een 49 partijen-coalitie die over mijn opvoeding waakt omdat de Tweede Kamer na bewezen ongeschiktheid uit de ouderlijke macht is ontzet. Eerlijk is eerlijk, Henk en Ed, Ed en Henk zorgen goed voor mij. Daarom begrijp ik niet waarom de Kamer, die zegt nog steeds ontzettend veel van mij te houden, mijn vader het leven vaak zo zuur maakt.

Neem nou de PvdA. Een partij waarvan ik altijd even moet checken of ze nou ín het kabinet zitten of toch niet. Uit hun stemgedrag is dat moeilijk op te maken. De PvdA die hun principiële pleidooi in de oppositie voor langjarig, stabiel energiebeleid, eenmaal in het kabinet inruilde voor het tikje pragmatischer 'als het zetels oplevert, zegt het voort, zo niet dan niet.' Ook de SP zegt dól op me te zijn. Maar zet een paar lousy windmolens in Drenthe en ze schreeuwen moord en brand: 'landschappelijke genocide' heet het dan. Wat wel weer grappig is gezien de bloedrode maoïstische roots van de partij.

D66 dan. Voorheen de vleesgeworden grachtengordel-bakfiets-redelijkheid die met de verkiezingen in aantocht plots GroenLinks groen probeert in te halen in een sprint waar Daphne Schippers nog een puntje aan kan zuigen. Afgelopen week stuurde Greenpeace en Milieudefensie nog een brief aan de fractie: of het misschien wat minder activistisch kan.

Eensgezind is de Kamer ieder geval over mijn kosten. Daar wordt namelijk fanatiek over gezwegen. Behalve door de PVV. Ook ik moet minder minder. De kans dat de PVV mij ooit aan de borst drukt, is kleiner dan dat Liesbeth van Tongeren met 130 km in een ouwe diesel het Binnenhof op komt scheuren om te bekennen dat ze eigenlijk al jaren voor Shell werkt.

Nee, mijn echte vrienden zitten bij milieubeweging. Hoewel. Geen traditionele kernenergie, geen thoriumcentrales, geen schaliegas, geen gas uit kleine velden, uit Groningen of Rusland – eigenlijk helemaal gas, geen kolen, maar ook geen restwarmte van kolen, geen diepzee-olie, olie uit teerzand of van de noordpool – eigenlijk helemaal geen olie, geen biomassa-bijstook en eigenlijk

ook helemaal geen biomassa. Oftewel 'nee, no way' tegen 95% van onze huidige energie.

Misschien kan iemand ze even uitleggen dat 'transitie' iets anders is dan je met je vingers in je oren heerlijk wensdenkend in je eigen gelijk wentelen. En leg dan meteen ook even uit wat het woord 'hypocriet' betekent. Aan Milieudefensie bijvoorbeeld. Die vertrok onlangs naar Duitsland om een kolenmijn te blokkeren, niet in de door hen – en mij overigens – zo geadoreerde trein, die toch al die kant op ging, maar in drie speciaal gehuurde, meer vervuilende bussen. Dat bleek namelijk goedkoper, zo verklaarde de campagneleider. Goed om te weten: groen moet je doen, maar alleen als het niet te veel kost. Of zoals Herman Finkers al zei: ik vind romantiek best, maar het moet wel betaalbaar blijven.

Gelukkig zijn er altijd nog wetenschappers voor een objectieve, feitelijke kijk op de zaak. Hoewel. Van een aantal is het blikveld wat beperkt door slecht zittende bivakmutsen en vakkundig gemetselde muren van activistische retoriek. U kent ze ook. Wetenschappers met een aanpak die maakt dat je sjoemel-psycholoog Diederik Stapel wilt bellen om hem alsnog te complimenteren met zijn uitermate grondige onderzoeksmethoden.

Overigens heb ik steeds meer moeite om politici, activisten, wetenschappers en zelfs sommige journalisten uit elkaar te houden. Het debat over mijn ontwikkeling lijkt af en toe op een circus waar Bassie, Adriaan, Pipo, Appie én Flappie geïntimideerd zouden zijn door het grote aantal clowns dat er rondloopt. De zelfbenoemde frisdenkens, de dwarskijkers en kantel-pauzen of met welke kekke namen ze zich ook tooien.

Waak voor ze. Waak voor die zogenaamde zieners die zeggen dat zij als enige weten hoe het werkelijk zit. Spreek ze aan op hun eigenwaan, sta op tegen hun bangmakerij. En luister vooral naar de echte experts. Luister naar de ingenieurs, de bestuurders, de pioniers en praktikanten die ieder dag hun gloeiende best doen om mij weer een stapje verder te brengen. Die weten dat een transitie een proces van zoeken, fouten maken en leren is – twee stapjes vooruit en vrijwel altijd weer eentje terug.

Prijs die nuchtere, bescheiden doeners die weten dat het uiteindelijk niet om de vlamme betogen gaat, maar om stoempen en ploeteren, om samenwerken en compromissen sluiten. Complimenteer ze met hun niet aflatende inzet, hun vakmanschap en de twijfel, de onzekerheid en zelfkritiek die daar bij horen.